

Loạt bài: Thách thức lao động thời 4.0

Cập nhật lúc 22:11, Chủ Nhật, 11/11/2018 (GMT+7)

Trong xu thế của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 phát triển nhanh, công nghệ tự động hóa ngày càng ứng dụng mạnh vào hoạt động của doanh nghiệp thì khả năng lao động phổ thông bị thay thế là điều hoàn toàn có thể xảy ra.

Bài 1: Khi công nghệ tự động vào sản xuất

Cách đây khoảng 15-20 năm, Đồng Nai là địa phương thu hút đầu tư mạnh mẽ. Hàng loạt công ty, nhà máy thuộc lĩnh vực da giày, gỗ, dệt may, sản xuất linh kiện điện tử mọc lên nhanh chóng. Những doanh nghiệp này đòi hỏi một lượng lao động rất lớn, có khi lên đến 20-30 ngàn người để phục vụ nhu cầu sản xuất. Thế nhưng hiện nay, xu hướng tuyển dụng lao động đã có sự thay đổi...

Việc đào tạo công nghệ tự động hiện đại đã được Công ty TNHH Bosch Việt Nam triển khai cho người lao động từ nhiều năm nay.

Không ít doanh nghiệp thay vì tuyển dụng số lượng lớn lao động phổ thông đã tập trung thay đổi công nghệ, máy móc hiện đại, sử dụng ít lao động, thậm chí đưa robot vào dây chuyền sản xuất để dần thay thế sức người.

* Đầu tư tự động hóa

Công ty TNHH may mặc Elat Việt Nam đã hoạt động tại Khu công nghiệp (KCN) Nhơn Trạch 5 (huyện Nhơn Trạch) cách đây gần 5 năm. Phần lớn trong số trên 2 ngàn lao động của công ty này lúc bắt đầu đi vào hoạt động là lao động phổ thông, tuy nhiên 3 năm trở lại đây, một số công đoạn sản xuất đã dần thay thế bằng máy móc tự động hóa.

Điện hình là khâu đo và cắt vải đều được tự động hóa bằng công nghệ cắt laser. Một lần cắt có thể ra từ hàng trăm mảnh vải là các chi tiết của một sản phẩm, tất cả các thông số của mảnh vải được cắt đều có độ chính xác 100%. Sau khi vải được cắt sẽ tự động được đưa vào các băng chuyền và chuyển đến các vị trí của công nhân ngồi may.

Anh Lâm Chí Hùng, cán bộ nhân sự của công ty cho biết, con người không thể cắt thủ công một lúc ra cả trăm chi tiết của một sản phẩm may nhưng công nghệ tự động hóa hoàn toàn có thể làm được. Trong tương lai, sẽ có nhiều công đoạn nữa mà lao động phổ thông của con người được thay thế.

Ông Trần Phạm Tuấn Anh, Tổng giám đốc Công ty động cơ và máy nông nghiệp miền Nam (TP.Biên Hòa) cho biết: “Đổi mới máy móc là yêu cầu và đòi hỏi cấp thiết để có thể sản xuất ra những mặt hàng có chất lượng cao, mẫu mã đẹp, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường”.

Trong khi đó, tại Công ty TNHH Changshin Việt Nam (xã Thạnh Phú, huyện Vĩnh Cửu), khâu cắt da hoặc vải để may giày cũng đã được tự động hóa. Các mảnh da được xếp nhiều lớp lên nhau, sau đó một chiếc máy cắt tự động được điều khiển bằng máy vi tính tự động cắt rất nhanh chóng và chính xác.

Hay công đoạn vận chuyển nguyên liệu từ kho đến vị trí công nhân sản xuất tại công ty trước đây phải cần đến nhiều công nhân vận chuyển, nhưng 5 năm nay robot đã thay thế công việc này. Những chú robot chất đầy nguyên liệu xuất phát từ kho và đi theo các đường cảm biến đến vị trí công nhân sản xuất. Đến vị trí cần thiết, robot sẽ phát tín hiệu để công nhân quay sang lấy nguyên liệu may. Khi đến cuối đường

thì robot tự động đi ngược lại để thu hồi những sản phẩm đã hoàn thành đưa về kho.

Không chỉ có ngành dệt may hay da giày, một số công ty chuyên sản xuất hàng điện tử tại Đồng Nai cũng đã bắt nhịp với xu thế tự động hóa của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Tại Công ty TNHH điện tử Tokin Việt Nam (KCN Long Bình, TP.Biên Hòa) nhiều công đoạn trước đây vốn do những công nhân phổ thông đảm nhận nay đã thay thế bằng những cỗ máy tự động được chuyển giao từ chính những sinh viên Việt Nam chế tạo qua nghiên cứu và cải thiện lại quy trình sản xuất.

Theo lãnh đạo công ty, từ năm 2012 công ty đã thay thế công đoạn lắp ráp cuộn cảm trong mô tơ điện tử lao động chân tay sang công nghệ tự động. Công nghệ lắp ráp tự động chẳng những cho năng suất cao hơn 4-5 lần so với lao động chân tay mà còn giúp chất lượng đồng đều hơn. Chi phí một chiếc máy chỉ dưới 20 triệu đồng và có thể dùng trong 5-10 năm. So với chi phí lao động của con người thì rẻ hơn rất nhiều lần.

*** Những nhà máy sử dụng ít lao động**

Các doanh nghiệp của Mỹ, châu Âu hay Nhật Bản đầu tư tại Đồng Nai càng về những năm sau này càng sử dụng ít lao động phổ thông, vì phần lớn sử dụng những công nghệ hiện đại.

Tại Công ty TNHH nước giải khát Suntory PesiCo Việt Nam (KCN Amata, TP.Biên Hòa), công nghệ sản xuất tự động hóa được áp dụng ở nhiều công đoạn. Giữa sự ồn ào của máy móc, quan sát từ trên cao gần như không có nhiều bóng dáng của công nhân. Và công nhân cũng không phải quá vất vả, chủ yếu là đứng quan sát và điều chỉnh về mặt kỹ thuật.

Anh Dương Thanh Tuyên, cán bộ kỹ thuật làm việc tại Công ty TNHH Suntory PesiCo Việt Nam cho biết: “Lao động tại công ty tuy ít nhưng phần lớn có trình độ cao, trừ một số ít những khâu đơn giản như: nhập liệu, xuất kho...”.

Trong khi đó, tại Công ty TNHH Bosch Việt Nam (KCN Long Thành, huyện Long Thành), doanh nghiệp 100% vốn đầu tư từ Cộng hòa liên bang Đức,

Theo Sở Lao động - thương binh và xã hội, toàn tỉnh có 29.400 tổ chức, doanh nghiệp thuộc các loại hình kinh tế; 1,2 triệu lao động.

chuyên sản xuất dây đai truyền lực động cơ ô tô, công nghệ tự động ở đây đã đạt đến trình độ rất cao.

Nhiều công đoạn của nhà máy đã dùng đến các cánh tay robot với độ linh hoạt và chính xác cao. Từ công đoạn cắt dập các mắt xích dây đai đến xi mạ và lắp ráp các mắt xích thành một sợi dây đai truyền lực đều được tự động hóa, công nhân chỉ làm công việc đứng quan sát, kiểm tra về cơ bản chất lượng. Riêng khâu kiểm tra kỹ thuật chuyên sâu sẽ kiểm tra bằng máy móc.

Anh Phạm Tiến Nhật, nhân viên kỹ thuật của Bosch Việt Nam cho hay để nắm bắt được công nghệ hiện đại của nhà máy, công nhân phổ thông không làm được mà nhất định phải có trình độ và nhận thức chuyên sâu về công nghệ.

Còn tại KCN Long Đức (xã Long Đức, huyện Long Thành) hiện có nhiều doanh nghiệp Nhật Bản đang đầu tư công nghệ để sản xuất ngành công nghiệp hỗ trợ. Điển hình trong số đó có Công ty TNHH sản xuất toàn cầu Lixil Việt Nam chuyên sản xuất các loại khung cửa nhôm cao cấp.

Điều khá bất ngờ ở công ty Nhật Bản này là có nhiều máy móc tự động ứng dụng thay thế con người được chuyển giao từ chính các sinh viên Việt Nam. Một trong số đó là máy bó cuộn các thanh nhôm tự động, máy bắt vít tự động... Những dòng máy này được chuyển giao từ Việt Nam do đó giá thành khá rẻ, nhưng năng suất và chất lượng sản xuất khá ổn định.

Anh Phạm Quốc Toàn, cán bộ chuyên giao công nghệ cho Công ty TNHH sản xuất toàn cầu Lixil Việt Nam cho biết, 1 chiếc máy tự động cắt tôn có thể thay thế 4 công nhân bình thường và một dàn máy khoảng 50 chiếc, chi phí khoảng 1 tỷ đồng dùng được 5 năm, có thể thay thế 200 công nhân. So với chi phí lao động phổ thông thì rẻ hơn nhiều.

Giám đốc Công ty TNHH dụng cụ cơ khí và y tế Vpic Việt Phát (xã Hố Nai 3, huyện Trảng Bom) Đào Văn Việt cho biết, trong thời buổi cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, ngày càng có nhiều doanh nghiệp nghĩ đến việc ứng dụng công nghệ hiện đại để giảm lệ thuộc vào lao động phổ thông giá rẻ, nhưng nếu so với công nghệ tự động hóa thì chi phí còn rẻ hơn nhiều.

Ở Công ty TNHH dụng cụ cơ khí và y tế Vpic Việt Phát, nhiều công đoạn sản xuất cơ khí không còn dùng lao động phổ thông vì năng suất thấp, chất lượng không đồng đều mà lại tiềm ẩn nhiều điều khiến doanh nghiệp phải lo lắng, nhất

là duy trì các mối quan hệ lao động. Hơn nữa khi doanh nghiệp đầu tư công nghệ tự động hóa hiện đại, các đối tác bao giờ cũng an tâm hơn so với sử dụng quá nhiều lao động phổ thông.

Ông Đào Văn Việt nhấn mạnh: “Xu thế tự động hóa trong sản xuất là điều tất yếu không cần bàn cãi. Vấn đề còn lại là con người thích nghi như thế nào với xu thế này”.

Bài 2: Xu thế tất yếu

Cập nhật lúc 21:44, Thứ Hai, 12/11/2018 (GMT+7)

Khi các doanh nghiệp đưa hệ thống máy móc theo hướng tự động hóa vào sản xuất, một bộ phận người lao động sẽ bị đào thải hoặc yêu cầu phải có thêm những kỹ năng mới.

Người lao động tìm kiếm cơ hội việc làm tại sàn giao dịch việc làm do Trung tâm dịch vụ việc làm Đồng Nai tổ chức.

TS.Trương Anh Dũng, Phó tổng cục trưởng Tổng cục Giáo dục nghề nghiệp (Bộ Lao động - thương binh và xã hội) nhận định, những ngành nghề sẽ bị tác động lớn nhất là dệt may và giày da.

*** Tăng số người hưởng trợ cấp thất nghiệp**

Thống kê của Bảo hiểm xã hội tỉnh, chỉ riêng trong tháng 10 của năm 2018, toàn tỉnh có hơn 3,7 ngàn người hưởng trợ cấp thất nghiệp.

Một nữ lao động lớn tuổi đã nghỉ việc đang làm hồ sơ để hưởng chế độ bảo hiểm thất nghiệp tại Trung tâm dịch vụ việc làm Đồng Nai.

Tính chung từ đầu năm đến nay, toàn tỉnh có hơn 39,4 ngàn người hưởng trợ cấp thất nghiệp, tăng 11% so với cùng kỳ năm 2017. Trong số này, có khoảng 3 ngàn người là lao động trong các ngành dệt may, giày da, dệt nhuộm, làm việc tại các doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài, đa phần có tuổi đời từ 35 tuổi trở lên.

Theo dự báo của Tổ chức Lao động quốc tế (ILO), có thể có đến 2/3 lao động phổ thông làm việc trong ngành da giày, dệt may tại các nước Đông Nam Á, trong đó có Việt Nam, bị tác động, thậm chí bị “đe dọa” đến cơ hội việc làm do những thay đổi công nghệ tự động là thành quả của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 đang bùng nổ nhanh chóng hiện nay. Trước những lợi ích kinh tế lớn từ công nghệ tự động, không ít doanh nghiệp sẽ tính toán đến việc tái cơ cấu công nghệ sản xuất, đầu tư công nghệ lao động bằng robot thay vì sử dụng lao động là con người.

Theo Trung tâm dịch vụ việc làm Đồng Nai, thời gian gần đây số người thất nghiệp chọn học nghề có chiều hướng tăng dần.

Trong tháng 10-2018 có 273 người hưởng trợ cấp học nghề, nâng tổng số người được hưởng trợ cấp học nghề từ đầu năm đến nay lên hơn 1.962 người, tăng 10,4% so với cùng kỳ năm ngoái. Trong đó, có khoảng 600 người chọn học lái xe hạng C, B2, lái xe nâng hàng. Ngoài ra, các nghề như may công nghiệp, kỹ thuật nhà hàng và pha chế thức uống, kỹ thuật tạo mẫu tóc và trang điểm, trang trí móng tay... cũng được khá nhiều người chọn học. Tỷ lệ học viên có việc làm sau khi hoàn thành khóa đào tạo nghề chiếm từ 60% trở lên.

Anh Nguyễn Văn Trung (học lái xe hạng C) cho hay trước đây anh làm công nhân phổ thông cho một công ty chuyên sản xuất, gia công giày da ở Khu công nghiệp Amata, TP.Biên Hòa. Tuy nhiên, từ khi doanh nghiệp đầu tư lượng máy móc mới thì nhiều khâu sản xuất bị cắt giảm số lượng lao động, trong đó có khâu dập ép khuôn anh đang làm việc. Do đó, anh Trung được công ty thỏa thuận cho nghỉ việc. Anh Trung đăng ký học lái xe hạng C để có cơ hội xin vào làm tài xế vận tải trong doanh nghiệp. Lý giải nguyên nhân vì sao lại chọn học lái xe, anh Trung cho rằng: “So với lao động tay chân thì lái xe có lẽ sẽ ít bị máy móc thay thế hơn”.

Cũng đang được Trung tâm dịch vụ việc làm Đồng Nai hỗ trợ học nghề, bà Đặng Thị Ngọc Nhung (43 tuổi, ngụ xã Tam Phước, TP.Biên Hòa) thừa nhận do đã lớn tuổi, chân tay có phần chậm chạp nên khi công ty (chuyên về may mặc, đóng tại Khu công nghiệp Biên Hòa 2) có đợt khuyến khích lao động lớn tuổi nghỉ việc, bà Nhung đồng ý. Sau khi hưởng chế độ bảo hiểm thất nghiệp, bà Nhung đăng ký học nghề may áo dài, âu phục tại Trung tâm dịch vụ việc làm Đồng Nai với dự định sau khi học xong sẽ mở tiệm may quần áo theo yêu cầu hoặc nhận hàng gia công của công ty.

*** Đòi hỏi nhiều kỹ năng**

Theo ông Phạm Văn Thiện, Trưởng phòng Nhân sự Công ty TNHH Hyosung Việt Nam (Khu công nghiệp Nhơn Trạch 5), ngoài việc đòi hỏi tay nghề thì tác phong chuyên nghiệp của người lao động cũng luôn được các công ty quan tâm. Bởi trên thực tế tình trạng công nhân lao động “nhảy việc” sau khi được đào tạo gây ảnh hưởng rất lớn đến quá trình sản xuất, vận hành của công ty. Do vậy, điều mà các doanh nghiệp mong muốn chính là ổn định nhân lực để sản xuất.

Người lao động của Công ty TNHH San Lim Furniture (huyện Trảng Bom) trong giờ làm việc.(Ảnh:H.Dung)

Đánh giá việc các doanh nghiệp thay đổi thiết bị máy móc phục vụ quá trình sản xuất là điều tất yếu, Phó giám đốc Sở Lao động - thương binh và xã hội Phạm Văn Cộng nhấn mạnh: “Điều này đòi hỏi người lao động phải có những chuyển biến tích cực để thích ứng với nhu cầu của thị trường lao động”.

Trong khi đó, ông Lê Trí Tín, Giám đốc kinh doanh Công ty Bosch Rexroth Việt Nam (đóng tại TP.Hồ Chí Minh) cho rằng, Nhà máy Bosch ở huyện Long Thành là nhà máy hiện đại nhất được tập đoàn đầu tư tại Việt Nam đến thời điểm này. Hiện nhà máy đang bắt đầu đưa vào sử dụng mô hình

Chủ động bảo vệ người lao động

Theo Phó chủ tịch Liên đoàn Lao động tỉnh Tăng Quốc Lập, khi công nghệ thay đổi thì việc đào thải không loại trừ bất cứ một người lao động dù là trẻ hay lớn tuổi nếu không có trình độ, kỹ năng tay nghề tốt. Từ những nguy cơ hiện diện rất rõ đó, những lao động còn trẻ, còn có nhiều hơn cơ hội học tập cần tranh thủ học tập nâng cao trình độ, nhất là tay nghề và kỹ năng ngoại ngữ.

nhà máy thông minh, nói cách khác là nhà máy 4.0 với những thiết bị thông minh kết nối với nhau, giúp nhà máy có đầy đủ các dữ liệu, xử lý dữ liệu và đưa ra những dự đoán, dự báo cũng như có phương án hoạt động hiệu quả. Nhà máy 4.0 là khối liên kết từ hệ thống sản xuất phía dưới, giúp người vận hành máy phía trên biết được vị trí máy móc hư hỏng, khâu nào đáp ứng được nhu cầu, mức độ sản xuất. Từ đó, nâng cao năng suất lao động, giảm giá thành sản xuất, giảm thời gian “chết” trong sản xuất.

Ông Tín cũng nhấn mạnh, khi áp dụng những công nghệ 4.0 vào sản xuất, con người vẫn là trung tâm. Bởi khi đó tất cả hệ thống máy móc điều khiển thông minh đều nhằm giúp con người làm việc tốt hơn, quản lý công việc, vận hành nhà máy hiệu quả hơn. Do vậy, để đáp ứng yêu cầu công việc, người lao động không chỉ cần nắm chắc những kiến thức, kỹ năng liên quan đến ngành nghề chuyên môn mà còn cần phải biết thêm nhiều kiến thức, kỹ năng mới.

Chủ tịch Công đoàn cơ sở Công ty TNHH Bình Tiên (Bitis') Trần Thị Kim Liên cho hay, doanh nghiệp thay đổi công nghệ tự động với năng suất cao, chi phí thấp là điều chắc chắn sẽ xảy ra. Nhưng hoàn toàn còn thời gian để nhiều công nhân chuẩn bị hành trang kiến thức, tư duy để song hành và phát triển cơ hội nghề nghiệp trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Bà Liên cho biết, tại công ty nhiều lao động trẻ trước đây có trình độ văn hóa thấp hoặc chưa được qua đào tạo nghề đã biết lập kế hoạch và đi học bổ túc văn hóa, đi học nghề, thậm chí là học lên cao đẳng, đại học.

Trong buổi làm việc tại Đồng Nai mới đây, Thứ trưởng Bộ Lao động - thương binh và xã hội Lê Quân cho rằng cần có một lực lượng công nhân nòng cốt am hiểu kiến thức về cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Công nhân rất cần tuyên truyền sâu và nhận thức sâu sắc về những cơ hội đi kèm nguy cơ của cuộc cách mạng công nghiệp này mang đến. Chỉ khi công nhân có nhận thức đầy đủ mới có thể sẵn sàng đón nhận, và có kế hoạch phát triển nghề nghiệp cho tương lai, thích ứng với môi trường sản xuất tự động ngày càng hiện đại.

Bài cuối: Chuẩn bị tốt hành trang cho người lao động

Cập nhật lúc 22:01, Thứ Tư, 14/11/2018 (GMT+7)

PGS-TS. Trần Đình Thiên, nguyên Viện trưởng Viện Kinh tế Việt Nam từng nhấn mạnh rằng, ở những tỉnh công nghiệp phát triển như Đồng Nai tác động của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 ảnh hưởng sâu sắc hơn so với tỉnh nông nghiệp, nhất là với những lao động phổ thông.

Học sinh Trường cao đẳng nghề công nghệ cao Đồng Nai (huyện Long Thành) trong giờ thực hành với máy móc. /

Do đó, người lao động cần nhận thức rõ các đặc trưng của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, đó là kết nối số mọi lúc mọi nơi, trí tuệ nhân tạo được “nhập” vào robot tạo ra năng suất lao động cao gấp nhiều lần lao động phổ thông.

*** Đổi mới đào tạo nghề**

Trước khi về đầu quân cho Tập đoàn Vingroup với vai trò Phó tổng giám đốc Công ty TNHH sản xuất và kinh doanh Vinfast, cựu Tổng giám đốc Công ty

TNHH Bosch Việt Nam Võ Quang Huệ, người có hàng chục năm làm việc tại Cộng hòa liên bang Đức khi được tỉnh mời đến dự gặp mặt kiều bào đã chia sẻ đồng thời đưa ra những khuyến cáo, tỉnh cần có một chiến lược đào tạo nghề bài bản chuẩn bị sẵn sàng cho cuộc cách mạng công nghiệp 4.0. Nếu không có sự chuẩn bị này thì rất nhiều hệ quả sẽ xảy ra, trong đó dễ thấy nhất là hàng ngàn công nhân bị đẩy ra khỏi nhà máy bởi những con robot sử dụng trí tuệ nhân tạo.

Giám đốc Sở GD-ĐT Huỳnh Lê Giang cho hay, việc kết nối giữa các cơ sở giáo dục nghề nghiệp với doanh nghiệp trong đào tạo nghề nhiều nơi còn mang tính tự phát, thiếu sự phối hợp. Sở dĩ các doanh nghiệp vẫn còn tuyển nhiều lao động phổ thông vì trả lương thấp. Nhưng cũng cần nhìn nhận thực tế lao động có tay nghề hiện nay của tỉnh chưa đáp ứng được yêu cầu của doanh nghiệp nên doanh nghiệp chấp nhận tuyển lao động phổ thông để đào tạo lại.

Ông Huệ cũng cho rằng, điều đáng lo lắng nhất hiện nay là tỷ lệ lao động phổ thông không chỉ ở Đồng Nai mà cả nước quá cao. Do đó những lao động trẻ ngay từ bây giờ cần được đào tạo nghề bài bản, có kỹ năng làm việc tốt, nhất là trình độ ngoại ngữ.

TS.Lê Văn Hiền, nguyên Chủ tịch hội đồng Trường cao đẳng công nghệ quốc tế Lilama 2 (huyện Long Thành) cho biết, trong cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 sẽ không có nhiều chỗ cho những lao động phổ thông không qua đào tạo. Cuộc cách mạng công nghiệp lần này là dành cho những lao động có tay nghề. Do đó công nghệ đào tạo cho thị trường lao động cũng phải đạt đến trình độ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

GS-TS.Lê Quân, Thứ trưởng Bộ Lao động - thương binh và xã hội cho biết, theo dự thảo dự án của Bộ Lao động - thương binh và xã hội về “Đổi mới và nâng cao chất lượng giáo dục nghề nghiệp đến năm 2020 và định hướng đến năm 2030”, hệ thống giáo dục nghề nghiệp ở Việt Nam sẽ tập trung giải quyết những vấn đề như: điều chỉnh cơ cấu và chất lượng nguồn lực lao động cho phù hợp với quá trình chuyển đổi từ tăng trưởng theo chiều rộng sang tăng trưởng theo chiều sâu trong các ngành then chốt. Với những thay đổi khó dự đoán, hệ thống đào tạo nghề cần được thiết kế một cách linh hoạt và theo hướng mở để không chỉ đáp ứng được các yêu cầu hiện tại của nền kinh tế mà còn trang bị cho nguồn lực lao động tương lai các kỹ năng cần thiết cho nền công nghiệp 4.0.

Ông Nishijima Daisuke, Giám đốc Công ty TNHH Nakano Việt Nam (TP.Hồ Chí Minh) trong dịp chia sẻ với sinh viên Đồng Nai mới đây đã dự báo, công nghệ của thế giới vào Việt Nam sẽ ngày càng hiện đại hơn, tự động hóa nhiều hơn, sử dụng ít lao động nhưng chất lượng lao động phải đạt cao, do đó không thể “tay không bắt giặc”. Vì thế Đồng Nai cần phải chăm lo đầu tư cho hệ thống các trường nghề, bao gồm cả đào tạo lại lao động cho các doanh nghiệp.

* Không thể chần chừ

Đứng trước những bước phát triển mạnh mẽ của cuộc cách mạng công nghiệp 4.0, Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch HĐND tỉnh Nguyễn Phú Cường cho rằng, không thể đứng yên nhìn những tác động của cuộc cách mạng này với sự phát triển của tỉnh. Một trong những vấn đề đặt ra là các doanh nghiệp, cán bộ Công đoàn các cấp và bản thân người lao động cần phải có sự chuẩn bị sẵn sàng cả về tâm lẫn thể cho cuộc cách mạng công nghiệp 4.0.

GS-TS.Georg Spottl, Giám đốc Trung tâm chuyển giao Steinbeis In - noVER Đại học Bremen (Đức) cho rằng: “Khi tính cạnh tranh và năng lực của các doanh nghiệp Việt Nam còn hạn chế, đầu tư trực tiếp nước ngoài có xu hướng giảm do nền công nghiệp 4.0 và lao động Việt Nam không còn đủ tính cạnh tranh về chi phí lao động thấp sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến số lượng việc làm cho sinh viên tốt nghiệp từ các cơ sở giáo dục nghề nghiệp chậm đổi mới. Do vậy, hơn lúc nào hết, cần thiết phải có sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ sở giáo dục nghề nghiệp với các doanh nghiệp để đào tạo nguồn lao động đáp ứng yêu cầu của thị trường”.

Phó chủ tịch Liên đoàn Lao động tỉnh Tăng Quốc Lập cho biết, vấn đề đồng hành với công nhân lao động nâng cao học vấn, trình độ, tay nghề, kỹ năng thích ứng với cuộc cách mạng công nghiệp 4.0 là chủ đề rất “nóng” của Đại hội Công đoàn tỉnh lần thứ X và Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ XII (nhiệm kỳ 2018-2023). Do đó, Liên đoàn Lao động tỉnh sẽ sớm xây dựng và triển khai “kịch bản” giúp công nhân lao động tại các doanh nghiệp có đủ nhận thức, kiến thức, tay nghề và kỹ năng hội nhập chung với tình hình mới. Cụ thể là tăng cường phối hợp giữa Công đoàn, doanh nghiệp và cơ sở đào tạo để đào tạo nghề cho công nhân lao động, tạo điều kiện cho công nhân có thời gian học tập nâng cao trình độ sau giờ làm.

Ý thức được tác động của cuộc cách mạng 4.0 đối với công việc của những lao động phổ thông, hơn 2 năm nay, công nhân Nguyễn Thanh Hương (Công ty cổ phần Taekwang Vina Industrial, Khu công nghiệp Biên Hòa 2) đã đi học nâng cao trình độ ngành quản trị kinh doanh, Trường cao đẳng công nghệ và quản trị Sonadezi. Chị Hương bộc bạch: “Tôi đi học để vừa có thêm kiến thức, trình độ, vừa rèn luyện thêm nhiều kỹ năng khác để không bị lạc hậu trong cuộc sống hiện đại. Nếu sau này công ty có đưa nhiều máy móc hiện đại vào sản xuất, tôi sẽ có kiến thức để sử dụng máy hoặc xin làm một công việc khác phù hợp với chuyên môn đang học”.

Ông Lương Ngọc Hồi, Phó tổng giám đốc, Chủ tịch Công đoàn cơ sở Công ty TNHH Great Kingdom International Corporation Biên Hòa (Khu công nghiệp Biên Hòa 1):

Công ty hiện đang có 2,2 ngàn công nhân lao động. Sắp tới đây khi chuyển cơ sở lên Khu công nghiệp Giang Điền (huyện Trảng Bom), lãnh đạo công ty sẽ thực hiện việc thay đổi hệ thống máy móc và quy mô công ty chỉ còn khoảng 1,5 ngàn người lao động. Do vậy, với xu thế hiện nay, các doanh nghiệp sẽ đòi hỏi lao động có trình độ ngày càng cao.

Ở góc độ Công đoàn, chúng tôi sẽ cố gắng làm việc với chủ doanh nghiệp để tổ chức đào tạo lại cho người lao động ở một số khâu. Tuy nhiên điều này cũng rất khó khăn và không thể tổ chức đào tạo cho tất cả người lao động. Do vậy, bản thân người lao động phải tự ý thức, tự giác học tập nâng cao trình độ cho bản thân.

Công nhân Nguyễn Thị Kim Chung, Công ty TNHH Jiangsu Jingmeng Việt Nam (Khu công nghiệp Amata, TP. Biên Hòa):

Khi doanh nghiệp đưa vào sử dụng hệ thống máy móc hiện đại thay thế cho con người, nhiều lao động, đặc biệt là lao động phổ thông không có tay nghề kỹ thuật rất lo lắng về vấn đề việc làm. Bản thân tôi cũng ý thức được điều đó nên thời gian qua đã cố gắng ngoài giờ làm về nhà tranh thủ học thêm tiếng Hoa, tiếng Anh để có thêm kiến

thức. Chúng tôi mong muốn sẽ nhận được sự hỗ trợ từ phía Công đoàn và doanh nghiệp, tạo điều kiện để chúng tôi được học tập, nâng cao trình độ, tay nghề và có những định hướng cụ thể về việc làm cho chúng tôi.